

Směrnice Green Claims: nástroj proti greenwashingu

Znalostí legislativy k předcházení greenwashingu

1. 3. 2023 | 16:00 – 17:00

Skutečně víme, co je greenwashing?

23. 3. 2022. 16:00 – 17:00

Offsety a výsadba stromů: Co musíte vědět, než budete sázet.

29. 3. 2023 | 16:00 – 17:00

Bioplasty – řešení plastové krize nebo další problém navíc?

3. 11. 2021 | 16:00 – 17:00

Jak na uhlíkovou neutralitu?

22. 6. 2021. 16:00 – 17:00

Náhrada jednorázových plastů

17. 6. 2021. 16:00 – 17:00

Směrnice Green Claims: nástroj proti greenwashingu

Vzhledem k zatím neexistujícímu českému překladu směrnice se nejedná o oficiální překlady. Texty jsou z důvodu srozumitelnosti kráceny. Pro celé a přesné znění doporučujeme vycházet přímo ze směrnice Green Claims.

Opakování z minula: směrnice o nekalých obchodních praktikách

- Sledovat / brát v potaz **celý životní cyklus** výrobku, ne si vybírat “líbivé” části.
- Pro svá tvrzení mít **důkazy**, které si může spotřebitel **jednoduše dohledat**.
- Ověřovat **srozumitelnost sdělení** u spotřebitelů.
- Legislativa je postavena na vědeckém poznání - v řadě případů je proto nutné **spolupracovat s experty** v dané oblasti.
- Ujistit se, že naše aktivita je v souladu s **platnou legislativou** a sledovat vývoj legislativy nové.

Směrnice Green Claims

Ambice:

- Poskytnout spotřebiteli **spolehlivé**, **srovnatelné** a **ověřitelné** informace.

Hlavní cíle:

- **Zvýšit úroveň ochrany životního prostředí** a přispět k akceleraci green transition.
- **Ochránit spotřebitele a firmy před greenwashingem.**
- **Zlepšit legislativní přehled** v této oblasti.

Směrnice Green Claims

Hlavní problémy:

- Presentace **nejasných** či **nepodložených** sdělení.
- **Velké množství ecolabelů** (232) různé kvality/ věrohodnosti.

Na koho se směrnice vztahuje?

- Směrnice se bude vztahovat na všechny podniky, které používají environmentální tvrzení, včetně výrobců, dovozců, poskytovatelů služeb a maloobchodníků.
- Malé podniky s méně než 10 zaměstnanci a ročním obratem do 2 milionů EUR jsou z navrhovaných nařízeních o environmentálních tvrzeních vyňaty.
- Na všechny obchodníky, včetně malých podniků, se však i nadále vztahuje směrnice o nekalých obchodních praktikách, která zakazuje klamavé nebo agresivní obchodní praktiky.

Důraz je kladen na unifikaci pravidel napříč EU

- Rozdílná pravidla v každé zemi vytvářejí pro společnosti při přeshraničním obchodování zbytečnou zátěž.
- Zároveň mají účastníci trhu potíže s identifikací spolehlivých environmentálních tvrzení.

Požadavky na zdůvodnění vs. požadavky komunikaci environmentálních tvrzení

Zdůvodnění:

- opírá se o uznávané **vědecké důkazy** a nejnovější technické poznatky;
- prokazuje **význam dopadů** z hlediska **životního cyklu**;
- zohledňuje **všechny významné aspekty a dopady** při posuzování výkonnosti;
- prokazuje, zda je tvrzení přesné **pro celý výrobek nebo pouze pro jeho části** (pro všechny činnosti obchodníka nebo pouze pro jejich část);
- prokazuje, že tvrzení není **rovnocenné požadavkům stanoveným zákonem**;
- poskytuje informace o tom, **zda výrobek z hlediska životního prostředí funguje výrazně lépe**, než je běžné;
- identifikuje, zda **pozitivní výsledek vede k významnému zhoršení jiného dopadu**.

Komunikace:

- vztahuje se pouze na **dopady na životní prostředí, které jsou posouzeny v souladu s požadavky na odůvodnění** stanovenými v tomto návrhu a jsou označeny za významné pro příslušný výrobek nebo obchodníka;
- pokud je to pro dané tvrzení relevantní, musí obsahovat **informace o tom, jak mohou spotřebitelé výrobek vhodně používat**, aby snížili jeho dopady na životní prostředí;
- **musí být doplněny informacemi o odůvodnění** (např. podkladových studiích a výpočtech; způsobu, jakým bylo dosaženo zlepšení, které je předmětem tvrzení atd.).

Příklady

Pro spotřebitele může být zavádějící environmentální tvrzení **poukazující na přínosy z hlediska dopadů na životní prostředí na jedné straně a zároveň opomíjející, že dosažení těchto přínosů vede k negativním kompromisům v jiných dopadech na životní prostředí.**

Pokud úspory ve spotřebě vody vedou k výraznému zvýšení emisí skleníkových plynů

nebo

úspory CO₂ ve fázi výroby vedoucí k výraznému zvýšení emisí CO₂ ve fázi používání.

Tvrzení o **pozitivních dopadech účinného využívání zdrojů v intenzivním zemědělství** může spotřebitele uvádět v omyl kvůli kompromisům spojených s **dopady na biologickou rozmanitost, ekosystémy nebo dobré životní podmínky zvířat.**

Tvrzení o **textiliích obsahujících plastový polymer z recyklovaných PET lahví** může rovněž uvádět spotřebitele v omyl, pokud použití tohoto recyklovaného polymeru **konkuruje uzavřenému systému recyklace materiálů určených pro styk s potravinami**, který je z hlediska oběhového hospodářství považován za hodnotnější.

Tvrzení týkající se klimatu jsou obzvláště náchylná k tomu, aby byla nejasná a nejednoznačná.

- Týká se to zejména environmentálních tvrzení, že výrobky nebo subjekty jsou "klimaticky neutrální", "uhlíkově neutrální", "100% kompenzované CO2" nebo, že budou do určitého roku "čistě nulové" a podobně.
- Taková tvrzení jsou často založena na "kompenzaci" emisí skleníkových plynů prostřednictvím "uhlíkových kreditů" vytvořených mimo hodnotový řetězec společnosti.
- Metodiky, na nichž jsou kompenzace založeny, se značně liší a nejsou vždy transparentní, přesné nebo konzistentní.
- Při zdůvodňování tvrzení týkajících se klimatu by se offsety měly oddělovat od emisí skleníkových plynů firmy nebo produktu.
- Kromě toho by tyto informace měly také uvádět podíl celkových emisí, které jsou řešeny prostřednictvím kompenzací, zda se tyto kompenzace týkají snížení emisí nebo zvýšení odstraňování emisí, a použitou metodiku.
- Tvrzení týkající se klimatu, která zahrnují použití kompenzací, musí být doložena metodikami, které zajišťují integritu a správné započítávání těchto kompenzací, a tak důsledně a transparentně odrážejí výsledný dopad na klima.

Když zatím nejsou důkazy, ale předpokládáme...

V některých odvětvích nebo u některých výrobků či obchodníků lze předpokládat významné dopady na životní prostředí, ale nemusí ještě existovat uznávaná vědecká metoda pro úplné posouzení těchto dopadů na životní prostředí.

Pro takové případy, a v době, kdy je vyvíjeno úsilí o vypracování metod a shromažďování důkazů umožňujících posouzení příslušného dopadu na životní prostředí, by obchodníci měli mít možnost propagovat své úsilí o udržitelnost prostřednictvím zveřejňování zpráv o udržitelnosti společnosti atd.

Tato flexibilita by zachovala a podpořila motivaci těchto odvětví nebo obchodníků pokračovat v úsilí o vypracování společných environmentálních posouzení podle této směrnice a zároveň by poskytla potřebný čas na dokončení této práce.

Směrnice Green Claims: nové postupy a metody

Směrnice Green Claims

- Klíčovou částí směrnice je **návrh nových postupů a metod** pro měření udržitelnosti. Jedná se o tzv. balík “**footprint method**”.

Více info naleznete zde: https://green-business.ec.europa.eu/environmental-footprint-methods_en

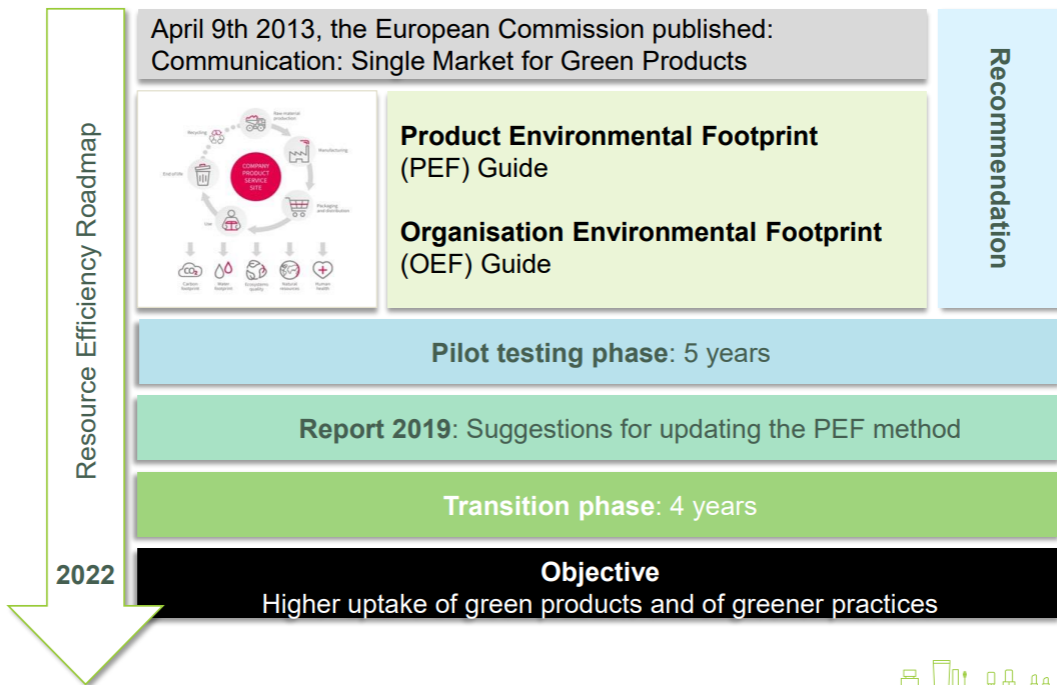
Směrnice Green Claims

Nové postupy a metody:

- Novou možností je také **participace na dotváření metod a standardů** a sledování jak se směrnice finalizuje. Každý z nás se může zapojit a ovlivnit výsledek.

Více info naleznete zde: https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/green-claims_en

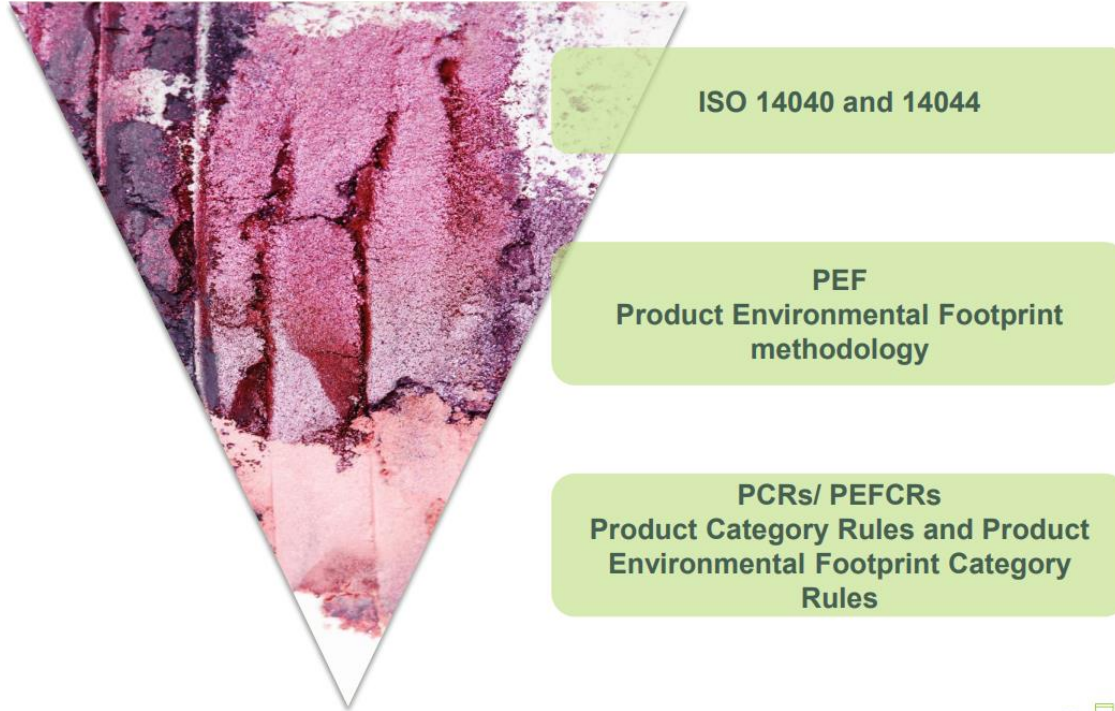
PEF CHRONOLOGY

EBS Consortium

ASSESSMENT METHODOLOGY HIERARCHY

EBS Consortium

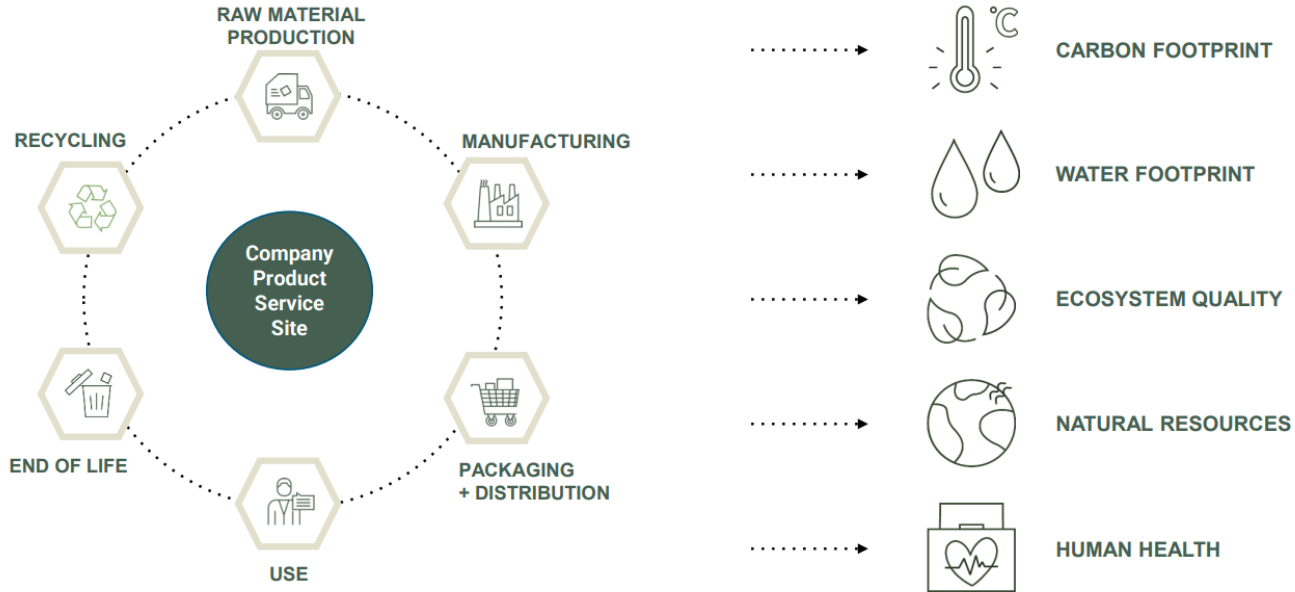
noGreenwashing

ZMENA
XLEPSIMU

LIFE CYCLE ASSESSMENT (LCA)

TOOL TO ASSESS THE ENVIRONMENTAL IMPACTS OF A PRODUCT, SERVICE OR COMPANY FROM “CRADLE TO GRAVE”

Since 2003, LCA is recognized by the EU Commission as the best tool to assess the environmental performance of products (IPP; 2003)

EBS Consortium

LEARNINGS AND LIMITATIONS OF LCA & PEF

Conclusion

 PEF method is LCA, aligned with ISO 14040/44 but more detailed

 PEFCRs published for 19 products

 A large number of EF compliant datasets available

 Nr of technical documents with the learnings

Limits of the PEF

 Focus on environmental impacts only (struggling with biodiversity indicator)

 Move from technical development to policy implementation is a slow process

Případová studie

**Jak být v souladu se směrnicí v otázce deklarace
recyklovatelnosti a podílu recyklátů.**

- klíčové téma PPWR

Recyklace plastů a green claims

Klíčová výzva:

V souladu s novými regulacemi se průmysl připravuje na povinnost jak v oblasti kvantifikace recyklovatelnosti materiálů /a řazení do kategorií/, tak kvantifikace podílu recyklátů.

Můžeme se setkat s mnoha claimy, prohlášeními i certifikáty. Všechny ale mají stejné nedostatky jako ecolabels. Je jich velká spousta a spotřebitel nebo firmy se v nich nedokáží orientovat.

Doložení recyklovatelnosti i podílu recyklátů bude rozhodovat o tom, zda-li bude možné prodávat produkty na trhu. Je to zcela klíčový claim.

Recyklace plastů a Green Claims

Postup odpovídající Green Claims

- Musí se jednat o celoevropský oborový přístup a standard.
- Musí se jednat o nezávislou instituci s transparentními a ověřenými procesy.
- Musí se jednat o instituci, která do své práce implementuje nejnovější poznatky vědeckého a technického poznání.
- Musí se jednat o instituci, která dodržuje standardy a směrnice relevantní a nezbytné pro průmysl.
- Instituce musí respektovat přístupy založené na životním cyklu výrobku - nikoliv jen na vybraném aspektu.

Recyklace plastů a Green Claims

V oblasti recyklace plastů - zejména v obalech - se oborovým standardem v EU stala RecyClass, která všechny tyto požadavky splňuje.

A nyní si projdeme, jak to funguje v praxi a co můžete čekat <https://recyclclass.eu/>

Směrnice Green Claims a její vymahatelnost

Směrnice je **ve fázi finalizace**. Dopad směrnice o ekologických nárocích na podniky bude záviset na konečné verzi směrnice. **Podniky však pravděpodobně budou muset investovat do lepšího sběru dat a ověřovacích procesů**, aby zajistily, že jejich environmentální tvrzení budou přesná a podložená.

Podniky budou také možná muset **změnit své marketingové a reklamní postupy**, aby vyhověly novým požadavkům. Na druhou stranu je jedním z cílů směrnice vytvořit lepší konkurenční pozici firmám, které jsou ve svém úsilí transparentní a mají pro svá tvrzení důkazy v souladu se směrnicí.

Směrnice bude implementována prostřednictvím kombinace **samoregulace a vládního dohledu**, přičemž za prosazování práva budou odpovědné členské státy.

Firmy uvádějící environmentální tvrzení musí **min. každých pět let svá tvrzení přezkoumat a aktualizovat**, aby se ujistily, že splňují požadavky směrnice.

Aktualizace je povinná **při změnách např. ve výrobních postupech, změnách receptur apod.**

Cílem je, aby prezentované údaje byly **vždy aktuální** a odpovídaly realitě.

Podle návrhu členské státy musí vymáhat sankce a opatření za porušení pravidel směrnice o zelených tvrzeních. Ta by měla zahrnovat následující opatření:

- Pokuty, které odeberou veškerý zisk získaný z porušení směrnice.
- Pokuty by se měly zvyšovat při opakovaném porušení.
- Minimální pokuta za porušení směrnice by měla činit 4 % ročního obrátu podniku v příslušných členských státech.
- Veškeré příjmy získané z transakcí souvisejících s výrobky, jichž se porušení týká, by měly být zabaveny.
- Dočasný zákaz účasti podniků na veřejných zakázkách a přístupu k veřejnému financování až na 12 měsíců.

Pozn: Oblast sankcí je v současnosti diskutována a jedná se o návrhy.